

מדינה לבנטינית

אשר לסכנאי-הדואר (העולם הזה 1954). קלעתם למטרה. במקום שמנהלי-עבודה יפנינו דוגמה אישית. הם עצמם עוסקים בעסקים פרטיים בשעות העבודה שלהם.

מובן שחלק מהסכנאים הפשוטים נוהג כפי שנהגים הבוסים שלו. השירות מירדרר. אלפי אנשים הממתינים לתיקון הטלפון שלהם סובלים שבועות ארוכים להיותם נתונים להסדי הסכנאים. באיזה שהוא מקום חייבים להפסיק את תופעת הריקבון המאפיינת מדינה לבנטינית. זהבה כריהורה, תל-אביב

מוקד המחיר

לרגע חששתי שגם אתם תיתפטו להיס-טריה המפוכרת, האוסרת לפשפש במעשי עובדים שאינם עובדים, גם כאשר ציבור קטן של עובדים "מושחתים" מטיל את צילו על המוני עובדים הגונים. לשימחתי נוכחתי לדעת כי טעיתי (העולם הזה 1954).

רק כאשר עובדים ימלאו תפקידם ב-נאמנות, ויכלו במצפון נקי לדרוש הטבות ותוספות, כיאה לאנשי-עמל אמיתיים. ב-יחסי-העבודה בארץ מעוותים. הכל דורשים מן המדינה דרישות בלתי-פוסקות ומופרות. אינם מוכנים לעשות למענה דבר, בחיי היום-יום, בהגשת ש-ירותים אלמנטריים ובנושאים נוספים. זהו מוקד המחלל הפוגע בה קשה במדינה.

אורי לייטברג, תל-אביב

דיעה ישראלית אחרת

אני חייל המשרת בנח"ל, ועליאף הי-סתירות הכרוכות בשירותי שם מבחינה אידיאית (שירות למען פיתוח מקום הי-מעבד בעד השלום, כגון היאחזות-נח"ל), הנני יכול להגיד שרק שם אני יכול למצוא עדיין שמורת-טבע של ערכים חיוביים, בצד אותם השליליים האוכלים את צה"ל ואת המדינה כולה.

ברכותי הלבביות על פירסום החוברת דיעה ישראלית אחרת (העולם הזה 1954). אני בדיעה כי דברים מסוג זה, ועוד יותר פירסום בעיתונות לדיעות מחנה-השלום יש לו חשיבות מכרעת, והוא עולה בהרבה על כל הפגנה סתמית, הנערכת על-ידי קבוצה העושה את הפגנתה השבו-עית כדי לנסות לסחוט מילה או שתיים עליה מעל גבי דפי העיתונות.

דני לנדאן, נפר-טבא

העג ההסברה הישראלית

המשך מעשי-התועבה של גירוש אלפי אנשים בסיתת-רפיח והרס מישכניהם, מטעיהם וסתירתם בארות-המים שלהם לשם שוד אדמותיהם, לשם התנחלות, מוכרח לקימם כל בעל-מצפון בארץ.

אי-מאבק, ולו אפילו ביטוי-מחאה כל-שהו נגד מעשה-שוד וזוועתי כזה, משתף במידה מסוימת באחריות למעשה כל יהודי בארץ שאינו מוחה נגדו. ברור גם, לאור מעשינו אלה בפיתחה, בכפרי דרום-לבנון וכן במעשי הגישול וגזול האדמות בגדה, כי אנו מסייעים סיוע עצום לתעמולת אירגוני-הטרור נגדנו.

מראה חורבות הכפרים בדרום-לבנון, גירוש בירואי הפיתחה ושוד האדמות הי-מופעים על מסכי הטלוויזיה בחו"ל, שמים ללעג ולקלס את כל ההסברה שלנו. אין ספק בדבר ה"תרומה" שמעשינו אלה תר-מו לשינוי תדמיתנו בדעת-הקהל בעולם.

חנה לייב, תל-אביב

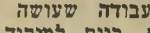
שור אינו פר

במדור "אנשים" (העולם הזה 1954) הובאה דעה בלשנים, כי אין בשפה הי-עברית הבדל בין שור לבין פר, בהסתמך על המקורות.

אל אם נסתמך על המקורות, הרי נדייק ונמצא שאכן יש הבדל. במסכת ראש-השנה דף כ"ו כותב רש"י (בדיבור המת-חיל "שור שהוא פר"): "שור בניינון קרוי שור, שנאמר (ויקרא כ"ב) שור או כשב או עז כי ייחולד, ופר אינו נקרא עד בן שלשי", כלומר בהגיעו לגיל שלוש שנים. אגב, הבחנה זו היא לגבי הקרבת קור-

ושבו נכפשים ונרדפים על דבריהם. כך זה בחיים המדיניים, וכך זה גם בשטה גילוי השחיתות.

כיום, כאשר תזכירו של העיתונאי ברוך נאדל על העלמות מסי-ההכנסה הפך בני-בית בכל כלי התקשורת. מי יזכור כי העולם הזה עשה עבודה חלוצית בגילוי דעוריות אלה - כפי שנאדל עצמו מזכיר בפה מלא. בניגוד לרוב עמיתיו? צופי-הטלוויזיה נדהמו לשמוע שלא רק נאדל, אלא גם איש מימסדי כמו רואה-החשבון דן בבלי סבור כי העלמות המס-גיעו בשנה האחרונה לשמונה מיליארד ל"י. אולם בבלי גילה דעה זו כבר מעל עמודי שבעון זה, עוד בספטמבר 1974. הפירסום הראשון והמקיף של ההשתמטות ממס-ההכנסה של היהלומנים היה אף הוא בשבעון זה, באוגוסט 1974 (העולם הזה 1974). הפירסום המקיף והראשון של העלמות-הענק בקו כרי-לב היו בשבעון זה עוד באפריל 1974 (העולם הזה 1974). אין דברים אלה באים לגרוע כהוא-זה מחשיבות העבודה שעושה ברוך נאדל. תזכירו גורם כיום למיקוד תשומת-לב הציבור בתופעה שנחשפה משך שנים בשבעון זה. הוא יזכר כציון-דרך בתול-דות המאבק נגד השחיתות המימסדית, המעשירה מעטים על-חשבון הרבים.

ביום השלישי שעבר הופיעה ידיעה בעיתונות: "עובד משרד התיקשורת - לדין על העדרות. נחשד בביצוע עבודות פרטיות בשעות-העבודה." כעבור כמה שעות הופיע גליון העולם הזה ובו הדו"ח של זאב יפת, שעקב במשך שבוע אחרי מנהל-העבודה בשרות תיקוני הטלפונים, גילה שהוא עובד בעבודה פרטית. שני המיקרים הם אחד. אחרי שסיימו את עבודת-הבילוש, שהיתה כולה ביוזמתנו, פנינו אל קציני-הביטחון הראשי של משרד-התיקשורת, כדי לקבל תגובה.

לאחר הפירסום פנה שרה-אוצר יהושע רבינוביץ, שענייני עיריית תל-אביב יקרים לו מסיבות טבעיות, וביקש מחברי המערך בעירייה לבדוק אם יש אמת בפירסום. כאשר הומצא לו פרוטוקול ועדת-הכספים של עיריית תל-אביב, שתוכנו פורסם כאן, והמוכיח כי אכן כספי עמידר הוע-ברו לעיריית תל-אביב באמצעות מתווכי כספים, הורה שרה-אוצר לפתוח בחקירה. גם חקירה זו ייתכן והיתה עוברת בשקט, לולא המשכנו לטפל בנושא וגילינו את פרשת הניכויים שניכזה גיבור עמידר מכספי העובדים עבור רכישת תעודות מלווה ביטחון, ותחת זאת הפקיד את הכספים בריבית נאה לעצמו.

הפירסום עורר סערת-ירוחות בין אלפי העובדים שדרשו את הכסף, וכאן כבר לא יכלה הנהלת עמידר להשתיק את הפרשה, והיא הגיעה למישרת ולעיתו-נות. כל יתר העיתונים העזו לטפל בנושא רק לאחר שהיו בטוחים כי קיימת חקירה מישרתית. התמדת הפירסומים בהעולם הזה, שכללו פניות ליושבר-ראש מועצת המנהלים של עמידר, צבי אלדורטי, לי-ספור את הפרשה למישרת, הוכיחה את עצמה. הפירסומים בכל העיתונים כיום הם היבול של חקירה ממושכת ועקשנית של העולם הזה.

משהו דומה קורה גם להסתערות הכללית על העלמות-המס והתעשרות המעטים. כיום מנסה כל עיתון לקחת חלק בהתקפות על מישרת השחיתות, המאפשר העלמות מס שיטתיות. גם נושא זה הפך לחלת-רבים בעיקר בגלל החריש הממושך שחורש העולם הזה בשדה זה. כימעט שנה תמימה היה העולם הזה בורד במערכה זו, שחוציה הופנו נגד צמרת השילטון במדינה, וגדד פינטס ספיר,

השוד הנוצץ
השוד הנוצץ - סיפור אמיתי על גניבת המיליארד
השוד הנוצץ - סיפור אמיתי על גניבת המיליארד
השוד הנוצץ - סיפור אמיתי על גניבת המיליארד

"העולם הזה" 1974 אוגוסט 1974

אתה והלירה
אחד מרואי-החשבון הגדולים במדינה מאשים:
4-5 מיליארד לירות - העלמות מס-הכנסה ב-1973

"העולם הזה" 1974 ספטמבר 1974

עשינו זאת תוך האסוס, שהרי הדלפה אחת לעובד היתה מאפשרת לו לטשטש את העקבות, למשל על-ידי סידור חופשה לעצמו בדיעבד. אולם הנהלת מישרד-התיקשורת פעלה בלי דופי, האיש הושעה מעבודתו עד לי-העמדתו למישפט. הובטח לפתוח בפעולה נמרצת כדי לבער את הנגע, לא רק ב-אותו סניף של מישרד-התיקשורת, אלא ברחבי השרות כולה, לטובת הצרכנים.

תאמר

"העולם הזה", שבועון החרשות הישראלי • המערכת והמינהל: תל-אביב, רחוב גורדו 3, טלפון 03-243386. תאריך: 136 • מוקד מכרתי: "עולמפרם" • מודפס ב"רפוס החדש" בע"מ, תל-אביב, רחוב בך אביגדור • הפצה: "גר" בע"מ • גרופות: "ציקונגרסייה כספי בע"מ" • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קיא ירי

הבעייה היא ישנה, ועמדנו עליה פעמים רבות במדור זה. מה לעשות כאשר העיתונות הכללית מגלה בקול-תרועה גילויים מרעישים - שהעולם הזה גילה אותם זמן רב לפני כן?

האם לשתוק מתוך ענווה וצניעות, ולשמוח על כך שגילויינו מכים גלים ועושים את שלהם, גם כאשר המגלים החדשים אינם טורחים להזכיר ממי העי-תיקו את הדברים? או להזכיר לציבור מי גילה את הדברים, בדרך כלל תוך עמל רב והסתכנות מישפטית?

אני סבור כי הדרך השניה עדיפה, עם כל צדדיה הבלתי-ניעמים. אנחנו זקוקים, בעבודתנו, לאשראי ציבורי ולתמיכה צי-בורית. העובדה שגילויים שלנו בעבר,

העולם הזה
העולם הזה - העיתון היומי
העולם הזה - העיתון היומי
העולם הזה - העיתון היומי

"העולם הזה" 1974 אפריל 1974

שנראו לא פעם פנטסטיים במבט ראשון, מתאשרים ומתקבלים על דעת הכל, חשו-בה כדי להבטיח אשראי ותמיכה לעבודתנו השוטפת.

חשוב שהציבור יידע כי רבים מן הגילויים האלה לא היו מגיעים לאור היום לעולם, לולא עסק העולם הזה בחק-ירות אלה. וחשוב שהקוראים יידעו כי לא פעם יכולים הם לעזור, למשל על-ידי אספקת מידע הידוע להם.

ברוח זו, משהו על ההיסטוריה של כמה מן הפרשות הגדולות המסעירות את הציבור בימים אלה:

הנה, למשל, פרשת השחיתות בעמידר - המכה עתה גלים. דרך טיפול העיתונות ויתר המוסדות בפרשה זו הוא אופייני ביותר.

הפירסומים הראשונים על הלוואות בי-כספי עמידר, שניתנו לעיריית תל-אביב באמצעות המלוה-בריבית ראובן שמיע, פורסמו במדור הכלכלי ("אתה והלירה")